

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJOS
POLITIKOS ĮGYVENDINIMO GRUPĖS
PAŽYMA**

DĖL TIEKIAMŲ RINKAI TRĘŠIAMŲJŲ PRODUKTŲ ĮSTATYMO PROJEKTO (TAP-18-852) (TAIS-18- 5677(2))

2018-06-13 Nr. NV-1524

Vilnius

Rengėjas: Ūkio ministerija.

Tikslas: nustatyti Lietuvos rinkai pateiktiems ir tiekiamiems tręšiamiesiems produktams keliamus reikalavimus, ekonominės veiklos vykdytojų pareigas, rinkai pateikiamų ir tiekiamų produktų indentifikavimo ir įrašymo į registrą reikalavimus ir tręšiamųjų produktų rinkos priežiūros tvarką ir atsakomybę už šio įstatymo pažeidimus.

Esama situacija:

- ES gaminamų ir tiekiamų rinkai mineralinių trąšų reikalavimai yra nustatyti 2003 m. spalio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 2003/2003 dėl trąšų ir šie produktai yra paženklininti EB ženklų;
- nėra nacionalinio teisės akto, kuriame būtų nustatyti tręšiamųjų produktų saugos specialieji reikalavimai, t. y., trąšoms nepažymėtoms EB ženklų;
- bendrieji saugos reikalavimai yra nustatyti Produktų saugos įstatyme;
- šiuo metu Europos Taryboje svarstomas naujas tręšiamųjų produktų reglamentas. Svarstomame reglamento projekte siūloma leisti valstybėms narėms taikyti savo tręšiamųjų produktų nacionalinį reglamentavimą, t. y. toms trąšoms, kurios gamintojų nebus pažymėtos kaip EB trąšos, galėtų nacionalinis tręšiamųjų produktų reglamentavimas;
- šiuo metu į Lietuvos rinką iš trečiųjų šalių (Rusija, Baltarusija, Ukraina ir t.t.) gali patekti nesaugių ir nekokybiškų tręšiamųjų gaminių.

Esmė:

- nustatyti tiekiamų rinkai tręšiamųjų produktų sudėties, maistinių medžiagų, saugos ir kokybės, ženklinimo, pakavimo, identifikavimo, įrašymo į Tręšiamųjų produktų ir gamintojų, importuotojų, platintojų ir įgaliotųjų atstovų registrą (toliau - Registras) kontrolę:
 - reglamentuoti kiekvieno tiekimo ir platinimo procese dalyvaujančio ekonominės veiklos vykdytojo (gamintojo, importuotojo, įgaliotojo atstovo, platintojo, naudotojo) prievolės;
 - nustatyti gamintojams prievolę tinkamai ženklininti gaminį, užtikrinant jo atsekamumą;
 - patvirtinti tiekiamų tręšiamųjų produktų identifikavimo sąrašą (toliau - Identifikavimo sąrašas), siekiant užtikrinti tik saugių ir kokybiškų Įstatymo reikalavimus atitinkančių tręšiamųjų produktų tiekimą ir naudojimą žemės ūkyje;
 - numatyti įrašymą į Registrą, siekiant užtikrinti tręšiamųjų produktų atsekamumą, o Registro duomenis naudoti tik rinkos priežiūros nustatytoms funkcijoms atlikti;
 - nustatyti rinkos priežiūros institucijų ir ekonominės veiklos vykdytojų teises ir pareigas;
 - ekonominės veiklos vykdytojams už šio įstatymo pažeidimus nustatyti atsakomybę;

- ✓ nevykdantiems įgaliotos institucijos sprendimo pašalinti neatitinkančius šio įstatymo reikalavimų tręšiamuosius produktus iš rinkos, skiriama nuo 500 iki 2 500 eurų bauda;
 - ✓ nepateikusiems įgaliotos institucijos prašymu atsparumo detonacijai sertifikato, skiriamas įspėjimas arba bauda nuo 200 iki 2 500 eurų;
 - ✓ neįrašytiems į Registrą ir pateikusiems rinkai tręšiamąjį produktą, skiriama nuo 200 iki 2 500 eurų bauda;
 - ✓ pateikusiems arba tiekiantiems rinkai tręšiamuosius produktus, kurių kokybė ir sudėtis neatitinka Identifikavimo sąraše deklaruojamų rodiklių, skiriama bauda nuo 200 iki 2 500 eurų;
 - ✓ nesaugantiems ir nepateikiantiems įgaliotai institucijai jos nustatytais terminais techninių dokumentų, skiriamas įspėjimas arba bauda nuo 200 iki 2 500 eurų;
 - ✓ skiriamos baudos dydis nustatomas pagal mažiausios ir didžiausios baudos vidurkį, atsižvelgiant į projekte nurodytas atsakomybę lengvinančias ar sunkinančias aplinkybes, pažeidimo pobūdį, trukmę ir mastą.
- atsižvelgiant į tai, kad tręšiamiesiems produktams sukurama visiškai nauja teisinė reguliavimo sistema, apskaičiuota, kad gamintojams, importuotojams, platintojams, įgaliotiesiems atstovams administracinė našta sieks 29 713 eurų per metus.

Derinimas:

- Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba ir Finansų ministerija derino be pastabų;
- Teisingumo ir Užsienio reikalų ministerijos pastabų ir pasiūlymų per nustatytą terminą nepateikė;
- atsižvelgta į Muitinės departamento ir Europos teisės departamento pastabas;
- Aplinkos, Žemės ūkio ministerijų, Valstybinės augalininkystės tarnybos, Lietuvos pramonininkų konfederacijos, UAB „Durpet“, Lietuvos agrocheminių produktų ir trąšų pramonės ir prekybos asociacijos pastabos, į kurias neatsižvelgta, įvertintos derinimo pažymoje, pateikiant neatsižvelgimo argumentus. Žemės ūkio ministerija nepritaria tam, kad tręšiamieji produktai ir ekonominės veiklos vykdytojai būtų registruojami žemės ūkio ministro nustatyta tvarka, įvertinimo tvarka pagal Identifikavimo sąraše nurodytus reikalavimus būtų nustatyta žemės ūkio ministro, Registro valdytoja būtų Žemės ūkio ministerija.
- Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupė 2018 m. birželio 12 d. išvadoje Nr. NV-1519 pateikė pastabas ir pasiūlymus (be kita ko, dėl numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo, teisės akto projekto antikorupcinio vertinimo, dėl Registro poreikio pagrindimo ir kt.).

Atitiktis Vyriausybės programai: projektas tiesiogiai Vyriausybės programos neįgyvendina, bet atitinka Vyriausybės programos įgyvendinimo priemonių plano nuostatą - „*Vartotojų apsaugos sistemos veiksmingumo didinimas, sukuriant aiškų ir skaidrų reguliavimą, optimizuojant vartotojų apsaugos procesus*“.

Dalykinio vertimo išvada: atsižvelgiant į klausimo aktualumą, siūlytume projektą teikti Tarpinstituciniam pasitarimui.

Saulius Gaigalas, tel. 8 706 63 789, el. p. saulius.gaigalas@lrv.lt